

Refsvindinge Friskoles antimobbestrategi

Indledning:

I værdigrundlaget for Refsvindinge Friskole ligger en tro på, at børn bedst udvikles og trives i tryghed, ved nærvær og i fællesskab. Tillige med faglige kundskaber skal børnene lære at indgå i forpligtende fællesskaber med respekt for andres personligheder og holdninger.

Episoder af mobning er ikke foreneligt med dette værdigrundlag – og for at forebygge og håndtere mobning er derfor udarbejdet nærværende antimobbestrategi.

1. Refsvindinge Friskoles antimobbestrategi

Mobning bliver ikke accepteret på Refsvindinge Friskole. Derfor vil vi forebyggende skabe stærke, sociale børne- og voksengrupper, hvor mobning har svært ved at opstå. Når mobning alligevel opstår, vil vi håndtere problemet professionelt, indtil mobningen ikke længere finder sted.

Gennem antimobbestrategien vil vi:

- Skabe et fælles sprog og en fælles forståelse for forebyggelse, håndtering og handlemuligheder i forhold til mobning
- Beskrive den fælles forpligtelse, som alle parter – ansatte, børn og forældre – deler for at medvirke til at komme mobning til livs.

2. Definition af mobning

Et barn bliver mobbet, når han eller hun systematisk og over en vis periode bliver udsat for negative handlinger fra én eller flere personer. Negative handlinger kan være:

- Fysiske (f.eks. skub, slag, spark etc.)
- Verbale (f.eks. trusler, hån og at sige ubehagelige og lede ting)
- Handlinger uden ord (f.eks. grimasser eller ignorering)

Negative handlinger kan også udtrykkes mere indirekte gennem isolering og udelukkelse fra gruppen.

For at kunne skelne mobning fra drilleri eller konflikter beskriver vi herunder, hvordan vi definerer konflikter, drillerier og generende drillerier.

Drilleri:

Har karakter af tilfældighed og spontanitet. Det er typisk en enkeltstående handling, der bl.a. kan handle om at afprøve grænser eller være et forsøg på at skabe kontakt.

Konflikt:

En uenighed, en uoverensstemmelse eller en konkret anspændt episode mellem to eller flere personer eller grupper. I modsætning til mobning er magtforholdet mellem de involverede generelt lige.

Generende drillerier:

En gråzone mellem drilleri og mobning. Når drillerier mister karakter af tilfældighed, og magtbalancen mellem parterne langsomt bliver forrykket. Et vigtigt forvarsel om mobning.

Mobning:

Mobning er først og fremmest kendetegnet ved, at magten er skævt fordelt mellem de involverede. Det skæve magtforhold kan f.eks. ligge i at være flere mod én, eller i en aldersforskel mellem de involverede. Men ulige magtforhold kan også udspringe forskellig status i hierarkier eleverne imellem. Mobning er derfor ikke 'bare' en konflikt, og kan ikke behandles som en sådan.

3. Forebyggelse af mobning

Fællesskaber

Den vigtigste forebyggelse af mobning ligger i at skabe og udvikle fællesskaber. Det primære fællesskab er den enkelt klasse, men også fællesskabet for skolen som helhed er vigtigt.

I klasserne arbejdes kontinuerligt med elevernes forståelse af sig selv som del af et klassefællesskab. Det kan f.eks. være ved fredags- eller 'ugen der gik' -snakke eller ved opsamling på konflikter eller lignende i et frikvarter. Men det kan også være ved etablering af legegrupper, samarbejdsøvelser og lignende.

Hjemmets rolle

Mobning er også et forældreansvar. Det er vigtigt, at man i hjemmene taler om, hvad mobning er, og hvordan det kan undgås. Forældrene har stor mulighed for positiv påvirkning.

Det kan være en god ide, at forældre kan henvende sig til hinanden, hvis børn mistrives, på samme måde som skolen henvender sig til forældrene. Dette meldes ud til alle forældre, eksempelvis i forbindelse med forældremøder.

Det er også vigtigt at forældrene støtter børnene i at udvikle tolerance og forståelse for klassekammeraterne i bred forstand, ikke bare til barnets venner i klassen.

Sprogbrug

Jo hårdere sprog, der er børnene imellem, jo større risiko for at børn føler sig ramt og bliver kede af det.

I relation til mobning omfatter sprogbrug også anvendelse af øgenavne. Selv øgenavne, der kan virke uskyldige, kan være del af mobning.

Det er derfor skolens opgave at være opmærksom på børnenes indbyrdes sprogbrug og jævnligt tage brug af øgenavne og lignende op med børnene.

Tidlig indgriben ved drillerier og konflikter

Drillerier og konflikter kan udvikle sig til egentlig mobning. Risikoen herfor er særlig tilstede, hvor magtbalancen mellem parterne ændrer sig. F.eks. hvis den ene part får følgeskab af andre børn, eller hvis den ene part ændrer status i klassen.

Det er derfor skolens opgave at have fokus på drillerier og konflikter og særligt at være opmærksom, hvor dynamikken i klassen ændrer sig. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor der kommer nye elever i klassen, eller hvor elever går ud.

4. Mobning – hvordan opdager vi den?

Der er flere måder, hvorpå mobning kan komme til de ansattes kendskab:

- **Iagttagelser i skolen:** Voksne som overværer konkrete episoder. Dette vil typisk være gårdvagter, idet mobning oftest finder sted i frikvarterne. Men alle voksne, der færdes på skolen, er forpligtet til at være opmærksomme.
- **Børnenes adfærd:** Børn, der mobbes, kan reagere på mange måder. Nogle vender det indad i form af tristhed, isolation, resignation eller ved at blive kede af det. Andre reagerer udad med vrede og lignende.
- **Henvendelser fra børn:** En væsentlig måde at blive opmærksom på mobning, er hvis børnene henvender sig til de voksne. Dette gælder både de børn, der mobbes, men i høj grad også børn, der har overværet mobning eller på anden måde har mistanke om, at mobning finder sted.
- **Henvendelse fra forældre:** Forældre, som har mistanke om mobning, skal henvende sig til skolen med sin bekymring. Dette gælder hvad enten det er af ens eget barn, det drejer sig om, eller om det er et andet barn.

De voksne omkring barnet skal særligt være opmærksomme, når børn ændrer adfærd. Ændringen *kan* skyldes mobning (men også andre påvirkninger i børnenes liv), og det er de voksnes ansvar at prøve at forstå, hvad ændringen skyldes.

5. Intervention – handlemuligheder, når mobning opstår?

Selv på de skoler, der er allerlængst fremme i antimobbearbejdet, forekommer der tilfælde af mobning.

Derfor er **erkendelse nr. 1**, at der altid vil kunne forekomme episoder. Når mobbemønstre afdækkes, er der ingen grund til at gå i forsvarsposition eller med det samme at konkludere, at forebyggelsesindsatsen var forfejlet.

Erkendelse nr. 2 er, at intervention i forhold til mobning tager tid. Der findes ikke "akut opstået" mobning. Når mobning opdages, har mobbemønsteret i gruppen som regel bygget sig stille og roligt op over tid. Det tager tid at ændre sådanne mønstre.

Hvad gør vi konkret når mobning konstateres:

Skole:

Skolens første skridt vil altid være at tale med de implicerede børn og deres forældre. For barnet, der udsættes for mobning, er det vigtigt at mærke, at de voksne omkring anerkender problemet og arbejder på at ændre situationen. For mobberen eller mobberne er det vigtigt at mærke, at deres adfærd ikke er acceptabel og skal ændres.

Alt efter udbyttet af samtalerne med de implicerede kan et eller flere af nedenstående punkter tages i anvendelse:

- Snakke i klassen om omgangsform og ansvar for hinanden
- Intensiveret indsats i klassen (øvelser mv.), evt. med hjælp fra eksterne samarbejdspartnere.
- Særligt opsyn i frikvarterer
- Involvering af PPR eller Nyborgmodellen

Skolen har desuden mulighed for at få en pejling på klassens trivsels via trivselsmålinger. Dette kan dels anvendes for at få et billede af "før og nu" -situationen før og efter indsatsen, dels for undersøge, om der er bestemte områder eller temaer, der kræver særlig opmærksomhed.

Forældre:

For at en indsats mod mobning skal lykkes, er det vigtigt at klassens forældre:

- Med ord og handling bakker op om de tiltag, skolen iværksætter
- Taler med skolen om mobningen så snart den opdages
- Har god kontakt til de andre forældre i klassen
- Kontakter hinanden i tilfælde af mobning o. lign.

I tilfælde af mobning, som ikke finder sted på skolen, har forældre en særlig forpligtelse til at kontakte hinanden internt.

6. Formidling og evaluering

Antimobbestrategien skal mindst én gang årligt evalueres på lærermøde og bestyrelsesmøde og evt. justeres.

Senest godkendte udgave af mobbestrategien skal til enhver tid ligge på skolens hjemmeside.